

ЦИТ: ua217-002

DOI: 10.21893/2415-7538.2017-06-3-002

УДК 373.31

Тамбовська К.В., Шубіна Т.В.

**ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ПРИРОДОЗНАВСТВА ЗА
ДОПОМОГОЮ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ***Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К.Д. Ушинського, Одеса, вул. Староportoфранківська, 26, 65020*

K.V, Tambovskaya, T.V. Shubina

**WAYS OF INCREASING THE MOTIVATION OF COGNITIVE
ACTIVITY OF PRIMARY SCHOOL CHILDREN IN NATURAL SCIENCE
CLASS BY MEANS OF INTERACTIVE METHODS OF TRAINING***South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushinsky
Odessa, st. Staroportofrankovskaya, 26, 65020*

Анотація: У статті К.В. Тамбовської, Т.В. Шубіної «Шляхи підвищення мотивації пізнавальної діяльності молодших школярів на уроках природознавства за допомогою інтерактивних методів навчання» розглянуті проблеми мотивації до навчання та використання сучасних інноваційних технологій, зокрема технології інтерактивного навчання. Проаналізовано особливості мотивів та використання методів інтерактивного навчання в процесі навчання природознавству. Виявлено та обґрунтовано доцільність застосування інтерактивних методів навчання як засобу підвищення мотивації учнів. На основі проведеного аналізу авторами обґрунтовано вплив інтерактивних методів на емоційний стан учня, підвищення мотивації та пізнавальної активності, посилення інтересу до предмета та активізації навчальної діяльності. Пропонуються засоби використання інтерактивних методів навчання, які зможуть використовувати вчителі початкових класів на уроках природознавства.

Ключові слова: інтерактивні методи навчання, інноваційні технології, інтерактивні технології, інтерактивні вправи, мотив, мотивація, мотивація навчальної діяльності.

Abstract. The article by K.V, Tambovskaya, T.V. Shubina «Ways of increasing the motivation of cognitive activity of primary school children in Natural science class by means of interactive methods of training» considered the problems of motivation to learn and use modern innovative technologies, in particular including interactive learning technology. The features of motives and use of interactive training methods in teaching of Nature science are analyzed. The advisability of using interactive teaching methods as means of increasing motivation of the students has been proved. Based on the analysis the authors proved the impact of interactive methods on the emotional state of the student, raising interest and cognitive activity, increased interest in the subject and enhance training activities. The ways of the use of interactive teaching methods are offered and can be used by elementary school teachers at the lessons.

Key words: interactive methods of training, innovative technologies, interactive technologies, interactive exercises, motive, motivation, motivation training activities

Яке місце мотивація займає у навчанні? Чи доцільно застосувати інтерактивні методи навчання як засіб мотивації до навчання учнів?

Пізнавальна діяльність молодших школярів на уроках природознавства проявляється перш за все у ставленні учня до предмету. Це зумовлено тим, що його вивчення ґрунтується на засвоєнні системи інтегрованих знань про природу і людину, безпосередніх дитячих спостереженнях за природою, опануванні способів навчально-пізнавальної і природоохоронної діяльності. Розв'язання цих актуальних проблем можливе на основі запровадження інтерактивних засобів навчання, спрямованих на всебічний розвиток дитини.

Інтерактивне навчання сприяє: формуванню загальнонавчальних та предметних навичок і вмінь; виробленню життєвих цінностей; використанню своїх здібностей; створенню атмосфери співробітництва, взаємодії; формуванню доброзичливого ставлення до інших; можливості висловлювати, відстоювати та пропонувати свою думку.

Основними формами інтерактивної роботи є навчальна взаємодія у парах і мікрогрупах. Діти демонструють вміння мислити, спілкуватися; в них формується самостійне критичне мислення; розвивається вміння аналізувати, порівнювати, оцінювати. Учні не тільки помічають недоліки у чужій роботі, а й відшуковують позитивні моменти, аналізують їх. Також вчаться критично оцінювати та аналізувати результати своєї роботи.

Метою нашого дослідження було виявлення особливостей навчальних мотивів учнів початкових класів. Дослідженням охоплено лише змістовний бік навчальних мотивів.

Експериментальне дослідження ефективності впливу інтерактивних технологій на мотивацію учнів на уроках у початкових класах, аналіз методичної літератури дозволили визначити переваги інтерактивного навчання.

Дослідження, проведені у роботі, дали можливість зробити наступні теоретичні висновки та практичні пропозиції:

1. Виконання першого завдання вможливило висновок про те, що за теоретичним аналізом проблеми мотиву та мотивації педагог повинен організувати навчально-виховний процес таким чином, щоб вирішувалися завдання розвитку мотиваційної сфери на певному віковому етапі та підготовки учнів до наступного етапу розвитку особистості.

2. Було виявлено, що використання сучасних інноваційних технологій, зокрема технології інтерактивного навчання, значною мірою підвищує ефективність навчального процесу, сприяє високому інтелектуальному розвитку учнів, забезпечує оволодіння навичками саморозвитку особистості, можливістю думати, творити.

3. Виходячи з досвіду провідних світових вчених, слід засвідчити, що використання інтерактивних технологій сприяє пізнавальній активності молодших школярів, розвитку пізнавальних інтересів, формуванню позитивного ставлення до навчання, бажання вчитися, що впливає на результативність навчання, якість засвоєння знань.

4. Переваги використання інтерактивного навчання полягають у: зацікавленому ставленні учнів до нестандартної організації освітнього процесу, активізації творчої діяльності, покращення показників запам'ятовування навчальної інформації, формування мотиваційної готовності до створення власних освітніх продуктів, формування вміння бачити проблему, формулювати її, знаходити шляхи її розв'язку, розвиток навичок особистісної рефлексії.

5. За апробуванням програми формування та розвитку позитивної мотивації учбової діяльності інтерактивними методами навчання підтверджено, що становлення мотивації є не простим зростанням позитивного або негативного ставлення до навчання, а є утворенням складних структур мотиваційної сфери.

Вищезазначені рекомендації дозволять підвищити ефективність навчання на уроках природознавства.

Література

1. Алексеева М.І. Мотиви навчання учнів: посібник для вчителів / М.Алексеева. – М., 1994. – 120 с.
2. Байбара Н.П. Методика викладання природознавства у початкових класах / Н.Байбара. – К., 2011. – 424 с.
3. Воронка М.Л. Мотивація навчальної діяльності як засіб підвищення якості знань / М.Воронка // Початкова школа. – 2008. – № 4. – С. 21-24.
4. Воронова Н.В. Мотивація як фактор успіху навчальної діяльності молодших школярів / Н.Воронова // Початкова школа. – № 3. – 2011. – С.5-6.
5. Занюк С.С. Мотивація та саморегуляція учня / С.Занюк. – К., 2004. – 96с.
6. Кириленко В.Г. Формування та корекція мотивації учіння молодших школярів / В.Кириленко // Початкова школа. – 2007. – № 12. – С. 50-53;
7. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості / Г. Костюк. – К., 1989. – 608 с.
8. Малихіна О.М. Особливості мотивації учіння дітей молодшого шкільного віку / О.Малихіна // Початкова школа. – № 7. – 2002. – С.51-54.
9. Мельников Д.Є. Мотивація і проблеми у навчанні / Д.Мельников // Народна освіта. – 2002. – № 9. – С.123-130.
10. Морозова Н.Г. Вчителю про пізнавальному інтересі / Н.Морозова // Психологія та педагогіка. – № 2. – 1979. – С.120-136.
11. Наволокова Н.П. Шляхи формування мотивації на уроці / Н.Наволокова // Управління школою. – 2007. – № 2. – С. 16-15.
12. Пометун О. І. Інтерактивні методи навчання / Енциклопедія освіти / Акад.пед. наук України ; гол. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
13. Юдина Н.О. Особливості дослідження мотивації навчання учнів молодшої школи / Н.Юдина // Народна освіта. – 2006. – № 9. – С. 41-61.
14. Яришева Н.Ф. Методика ознайомлення дітей з природою / Н.Яришева. – К., 1993. – 240 с.

Науковий керівник: канд..пед.наук, викладач Тамбовська К.В

Стаття відправлена: 14.05.2017 г.

© Шубіна Т.В.